

Muhasebe Öğretim Materyali Hazırlama Projesi

Proje Sorumlusu ve Yürütücüsü	Yrd.Doç.Dr. Ferhat SAYIM
Proje Ekibi:	Yrd.Doç.Dr. Ferhat SAYIM Arş.Gör.Vedat DEMİRKOL(100 Hs.) Arş.Gör.Zafer AY (200-300 Hs.) Arş.Gör.Zekeriya Oğuz SEÇME (400-500 Hs.) Arş.Gör. Halil İbrahim ZENGİN (600-700 Hs.)
Grafik Tasarım:	Slayt Tasarımı: Arş.Gör.Halil İbrahim ZENGİN Yevmiye Maddeleri: Akademik Arge Eğt.Dan.
Teknik Destek:	www.akademikarge.com.tr
Sürüm:	Beta Sürümü 14.05.2010 /Düzeltilmeler Devam Etmektedir. Lütfen Tespit Ettiğiniz Düzeltmeleri f_sayim@hotmail.com adresine iletiniz.

UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR

4. UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR

- Kredi kurumlarından, sermaye piyasasından ve işletmenin birlikte çalıştığı üçüncü kişilerden sağlanan ve bir yıldan fazla vadeli olan işletme borçlarını kapsar.
- Uzun vadeli yabancı kaynaklar sınıfında yer alan hesaplar, işleyiş bakımından kısa vadeli yabancı kaynaklar hesap sınıfı ile aynıdır. İki hesap sınıfı arasındaki en önemli fark bir yıldan uzun vadeli olup olmamasına göredir.

UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR

- 40 MALİ BORÇLAR
- 42 TİCARİ BORÇLAR
- 43 DİĞER BORÇLAR
- 44 ALINAN AVANSLAR
- 47 BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI
- 48 GELECEK YILLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI
- 49 DİĞER UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR

40. MALİ BORÇLAR

- Bilanço tarihi itibariyle vadesine bir yıldan fazla süre kalmış bulunan, banka ve diğer finans kuruluşlarından alınan krediler ile işletmece borçlanma amacıyla ihraç edilmiş, menkul değerler bu hesap grubunda yer alır.

400 BANKA KREDİLERİ

405 ÇIKARILMIŞ YAHVİLLER

407 ÇIKARILMIŞ DİĞER MENKUL KIYMETLER

408 MENKUL KIYMETLER İHRAÇ FARKI (-)

409 DİĞER MALİ BORÇLAR

400 BANKA KREDİLERİ

- Banka ve diğer finans kuruluşlarından alınan uzun vadeli kredilerin yer aldığı hesaptır.

İşleyişi :

- Alınan uzun vadeli krediler bu hesaba alacak, ödenmeleri halinde ise borç kaydedilir.
- Bilanço tarihinden itibaren bir yıl içinde ödenecek ana para taksitleri ile vadesi bir yıla düşen tutarlar "303 Uzun Vadeli Kredilerin Anapara Taksitleri ve Faizleri Hesabı" nın alacağına aktarılarak bu hesaba borç kaydedilir.

ÖRNEK

- İşletme bir bankadan 3 yıl vadeli 100.000 TL tutarında kredi sağlamıştır.

1	100 KASA	100.000	
	400 BANKA KREDİLERİ		100.000
	Bankadan kredi sağlanması		

14.05.2010

Uzun Vad.Yab.Kaynaklar Beta 1 Sürümü /
www.ferhatsayim.net / Teknik Destek:
www.akademikarge.com.tr

7

405 ÇIKARILMIŞ TAHVİLLER

İşletme tarafından çıkarılmış tahvillerden vadesi bir yılı aşanlar bu hesapta izlenir..

İşleyişi :

- Çıkarılmış tahviller nominal bedelleri ile bu hesaba alacak kaydedilir.
- Bilanço tarihinden itibaren bir yıl içinde ödenecek tahvil, anapara borç ve taksitleri bilanço dönemlerinde "304. Tahvil Anapara, Borç, Taksit ve Faizleri Hesabına" aktarılmak suretiyle bu hesaba borç kaydedilir.

14.05.2010 Uzun Vad.Yab.Kaynaklar Beta 1 Sürümü / www.ferhatsayim.net / Teknik Destek: www.akademikarge.com.tr

8

ÖRNEK

- İşletme 1.000.000 TL nominal değerli ve 5 yıl vadeli tahvilleri 1.000.000 TL bedelle ihraç etmiştir.

1	100 KASA	1.000.000	
	405 ÇIKARILMIŞ TAHVİLLER		1.000.000
	1.000.000 TL nominal değerli, 5 yıl vadeli tahvillerin 1.000.000 TL bedelle ihraç edilmesi		

407 ÇIKARILMIŞ DİĞER MENKUL KIYMETLER

- İşletme çıkarılmış katılma (intifa) senedi dışındaki vadeleri bir yıldan uzun olan diğer menkul değerler bu hesap kaleminde yer alır.
- Yukarıdaki hesaplarda tanımlanmış menkul kıymetler dışında kalan çıkarılmış diğer menkul kıymetler bu hesapta izlenir.

İşleyişi :

- Yukarıda tanımlananlar dışında çıkarılmış diğer menkul kıymetler nominal bedelle bu hesaba alacak kaydedilir.
- Bilanço tarihinden itibaren bir yıl içinde ödenecek tahvil anapara borç ve taksitleri bilanço dönemlerinde "306. Çıkarılmış Diğer Menkul Kıymetler Hesabı"na aktarılmak suretiyle bu hesaba borç kaydedilir.

408 MENKUL KIYMETLER

İHRAÇ FARKI (-)

- Nominal değerinin altında ihraç edilen tahvil, senet ve diğer menkul kıymetlerin nominal değerleri ile satış fiyatı arasındaki farkın gelecek yıllara ait olan kısmı bu hesapta izlenir.

İşleyişi :

- Nominal değer ile satış fiyatı arasındaki fark bu hesabın borcuna kaydedilir. Bu satış farklarında gelecek dönemde itfa edilecek kısmı bilanço tarihinde "308. Menkul Kıymetler İhraç Farkı Hesabı"na aktarılarak bu hesaba alacak kaydedilir.

ÖRNEK

- Tahvil kapsamına girmeyen ve özkaynak nitelikli olmayan 500.000 TL nominal değerli ve 3 yıl vadeli menkul kıymetler 470.000 TL bedelle ihraç edilmiştir.

3	100 KASA	470.000	
	780 FİNANSMAN GİDERLERİ	10.000	
	308 MENKUL KIYMET İHRAÇ FARKI	10.000	
	408 MENKUL KIYMET İHRAÇ FARKI	10.000	
	407 ÇIKARILMIŞ Diğ. MENKL. KIYM.		500.000
	Öz kaynak nitelikli olmayan ve tahvil kapsamına girmeyen 500.000 TL nominal değerli menkul kıymetlerin 470.000 TL bedelle ihraç edilmesi		

409 DİĞER MALİ BORÇLAR

Yukarıdaki hesap kalemlerinin hiçbirine girmeyen değerler bu başlık altında toplanır.

ÖRNEK

- Kredi kurumu niteliğinde olmayan bir işletmeden 18 ay sonra ödenmek üzere 400.000 TL ödünç para alınmıştır.

100 KASA	/	400.000	
409 DİĞER MALİ BORÇLAR			400.000
Kredi kuruluşu niteliğinde olmayan işletmeden alınan uzun vadeli ödünç para			

42. TİCARİ BORÇLAR

- Bilanço tarihinden itibaren vadelerine bir yıldan fazla süre bulunan ticari borçlar bu hesap grubunda yer alır. Bağlı ortaklıklara ve iştiraklere olan ticari borçların tutarları bilanço dipnotlarında belirtilir.

420 SATICILAR

421 BORÇ SENETLERİ

422 BORÇ SENETLERİ İSKONTOSU (-)

426 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR

429 DİĞER TİCARİ BORÇLAR

420 SATICILAR

- İşletmenin faaliyet konusu ile ilgili her türlü mal ve hizmet alımlarından kaynaklanan vadelerine bir yıldan fazla süre bulunan senetsiz borçların izlendiği hesaptır.

İşleyişi :

- Senetsiz ticari borcun doğması ile bu hesaba alacak kaydedilir. Bilanço çıkarma dönemlerinde vadeleri bir yılın altına düşenler bu hesaba borç kaydedilerek "320. Satıcılar Hesabı"nın alacağına aktarılır.

ÖRNEK

- R. İşletmesi başka bir işletmeden 35.000 TL lik ticari mal satın almış, mal bedeli ile % 10 KDV' nin 18 ay sonra ödenmesi kararlaştırılmıştır. (senet düzenlenmemiştir).

153 TİCARİ MALLAR	35.000	
191 İNDİRİLECEK KDV	3.500	
420 SATICILAR		38.500
Kredili mal alınması (uzun vadeli ve senetsiz)		

421 BORÇ SENETLERİ

İşletmenin faaliyet konusu ile ilgili her türlü mal ve hizmet alımlarından kaynaklanan vadelerine bir yıldan fazla süre bulunan senetli borçlarının izlendiği hesaptır.

İşleyişi :

Borç senetleri tutarları bu hesaba alacak bilanço tarihinde vadeleri bir yılın altına düşen senetli borçlar "321. Borç Senetleri Hesabı"nın alacağına aktarılarak bu hesaba borç kaydedilir.

ÖRNEK

- İşletme, başka bir işletmeden 40.000 TL + %10 KDV tutarında mal satın almış ve borcu karşılığında senet düzenlenmiştir.

153 TİCARİ MALLAR	40.000	
191 İNDİRİLECEK KDV	4.000	
421 BORÇ SENETLERİ		44.000
Kredili mal alınması uzun vadeli ve senetli		

422 BORÇ SENETLERİ REESKONTU (-)

- Bilanço gününde, senetli borçların tasarruf değeriyle değerlendirilmesini sağlamak üzere, borç senetleri için ayrılan reeskont tutarlarının izlendiği hesaptır.

İşleyişi :

- Hesaplanan reeskont tutarları bu hesaba borç, "642. Faiz Gelirleri Hesabı"na alacak kaydedilir.
- İzleyen dönemde bu hesap, "652. Reeskont Faiz Giderleri Hesabına" aktarılarak kapatılır.

ÖRNEK

- Dönem sonunda (31.12.200x) A işletmesinin borç senetleri hesabının kalanı 120.000 TL' dir. Borç senetlerinin vadesi 444 gün sonra dolacaktır. İşletme dönem sonunda borç senetlerini tasarruf değeri ile değerlemeye karar vermiştir. Faiz oranı % 29 dir.
- Reeskont tutarı = $120.000 * 444 * 29 / 36.500 = 42.332$
- Bu durumda borç senetlerinin dönem sonundaki gerçek değeri ;
 $120.000 - 42.332 = 77.668$ TL dir. Aradaki fark yani reeskont tutarı 444 günlük vadenin faiz gideridir. Dolayısıyla bu giderin gelecek döneme aktarılması gerekir. Bunun için bu tutar bu döneme gelir olarak yazılır. Gelecek dönemin başında ise gider olarak kaydedilir. Dönem sonunda aşağıdaki kayıt yapılır.

Dönem sonunda aşağıdaki kayıt yapılır.

	/			
422 BORÇ SENETLERİ REESKONTU		42.332		
			42.332	
647 REESKONT FAİZ GELİRLERİ				
	/			

Dönem başında ise şu kayıt yapılır.

	/			
657 REESKONT FAİZ GİDERLERİ		42.332		
			42.332	
422 BORÇ SENETLERİ REESKONTU				
	/			

426 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR

"326 Alınan Depozito ve Teminatlar" hesabında alış amaçları belirtilen depozito ve teminattan vadeleri bir yıldan fazla olan kısımları bu hesap kapsamına girer.

İşleyişi :

- Alınan depozito ve teminatlar bu hesabın alacağına, geri verilenler veya hesaba sayılanlarla, geri verilmemiş bilanço gününde vadeleri bir yılın altına düşenler bu hesabın borcuna yazılarak "326. Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabı"na aktarılarak kapatılır.

ÖRNEK

- İşletme müşterisinden 22.000 TL lik şişe depozitosu almıştır.

100 KASA	/	22.000	
			22.000
426 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR			

429 DİĞER TİCARİ BORÇLAR

- Yukarıdaki hesap kalemlerinin hiç birinin kapsamına alınamayan bir yılı aşan ticari borçların izlendiği hesaptır.

İşleyişi :

- Bu hesaba borcun doğması halinde alacak, vadesi bir yılın altına düşenler "329. Diğer Ticari Borçlar Hesabı"na aktarılarak borç kaydedilir.

ÖRNEK

- İşletme esas faaliyeti ile ilgili bir sözleşme gereği 4.000 TL tazminat borcu meydana gelmiştir.

	/			
	770 GENEL YÖNETİM GİDERİ	4.000		
	429 DİĞER TİCARİ BORÇLAR		4.000	
	/			

43. DİĞER BORÇLAR

- Bu hesap grubu, herhangi bir ticari nedene dayanmadan meydana gelmiş vadeleri bir yıldan fazla süreli bulunan borçların kaydedildiği hesapları kapsar.

431 ORTAKLARA BORÇLAR

432 İŞTİRAKLERE BORÇLAR

433 BAĞLI ORTAKLIKLARA BORÇLAR

436 DİĞER ÇEŞİTLİ BORÇLAR

437 DİĞER BORÇ SENETLERİ REESKONTU (-)

438 KAMUYA OLAN ERTELENMİŞ VEYA TAKSİTLENDİRİLMİŞ

BORÇLAR

431 ORTAKLARA BORÇLAR

- İşletmenin esas faaliyet konusu dışındaki işlemleri dolayısıyla ortaklara borçlu bulunduğu vadeleri bir yıldan fazla süreli tutarların izlendiği hesaptır.

İşleyişi :

- Borcun doğması halinde hesaba alacak, vadesi bir yılın altına düşmesi halinde 331 No.lu hesaba aktarılarak borç kaydedilir.

ÖRNEK

- İşletme ortak Erkan Demir' den 2 yıl vadeli 180.000 TL borç almıştır.

100 KASA	/	180.000	
431 ORTAKLARA BORÇLAR			180.000
Erkan Demir			

432 İŞTİRAKLERE BORÇLAR

İşletmenin esas faaliyet konusu dışındaki işlemleri dolayısıyla iştiraklerine olan vadeleri bir yıldan fazla süreli borçlarının izlendiği hesaptır.

• İşleyişi :

- Borcun doğması halinde hesaba alacak vadesi bir yılın altına düşmesi halinde "332. İştiraklere borçlar Hesabı"na aktarılarak borç kaydedilir.

ÖRNEK

- İştirakte bulunulan E Anonim Şirketi' nden 15 ay sonra ödenmek üzere 100.000 TL borç alınmıştır. Tutar işletmenin banka hesabına yatırılmıştır.

102 BANKALAR	100.000	
432 İŞTİRAKLERE BORÇLAR		100.000

433 BAĞLI ORTAKLIKLARA BORÇLAR

- İşletmenin sermaye taahhüdünden borçları hariç olmak üzere faaliyet konusu dışındaki işlemleri dolayısıyla bağlı ortaklıklara olan borçlarının izlendiği hesaptır.

İşleyişi :

- Borcun doğması ile hesaba alacak, vadesi bir yılın altına düşenler "333. Bağlı Ortaklıklara Borçlar Hesabı"na aktarılmak suretiyle borç kaydedilir.

ÖRNEK

- Bağlı ortaklığımız olan işletmeden 2 yıl sonra ödemek üzere 20.000 TL borç alınmıştır. Tutar bağlı ortak olan işletme tarafından bankaya yatırılmıştır.

102 BANKALAR	20.000	
433 BAĞLI ORTAKLIKLARA BORÇLAR		20.000

436. DİĞER ÇEŞİTLİ BORÇLAR

Ticari olmayıp yukarıdaki hesaplardan hiç birinin kapsamına alınamayan çeşitli borçların izlendiği hesaptır.

İşleyişi :

Borcun doğması halinde alacak, bilanço tarihinde vadesi bir yılın altına düşenler "339. Diğer Çeşitli Borçlar Hesabı"na aktarılarak borç yazılır.

ÖRNEK

- İşletme 18 ay sonra ödemek üzere 35.000 TL değerinde demirbaş satın almıştır. (KDV dikkate alınmamıştır)

255 DEMİRBAŞLAR	35.000	
436 DİĞER ÇEŞİTLİ BORÇLAR		35.000

437 DİĞER BORÇ SENETLERİ REESKONTU (-)

- Bilanço gününde, uzun vadeli diğer borçlar grubunda yer alan senetli borçların değerlemesini sağlamak amacı ile borç senetleri için ayrılan reeskont tutarlarının izlendiği hesaptır.

İşleyişi :

- 337. Diğer Borç Senetleri Reeskontu Hesabı"nda açıklanmıştır.

ÖRNEK

- İşletme 2008 yılının dönem sonunda ticari olmayan bir nedenle 50.000 TL tutarında senet almıştır. Senedin vadesi 10.02.2010 tarihli ve faiz oranı yıllık % 30 dur.

Faiz tutarı = $A.n.t / 100 \times 365$

Faiz tutarı = $(50.000 \times 30 \times 406^*) / 36500$

Faiz tutarı = **16.684,9**

(* 365 gün 2008 yılı + 31 gün Ocak ayı + 10 gün şubat ayı = 406 gün)

1	437 DİĞER BORÇ SENETLERİ REESKONTU	16.684,9	
	647 REESKONT FAİZ GELİRLERİ		16.684,9
2	657 REESKONT FAİZ GİDERLERİ	16.684,9	
	437 DİĞER BORÇ SENETLERİ REESKONTU		16.684,9

14.05.2010 Uzun Vad.Yab.Kaynaklar Beta 1 Sürümü / www.ferhatsayim.net / Teknik Destek: www.akademikarge.com.tr 37

438 KAMUYA OLAN ERTELENMİŞ VEYA TAKSİTLENDİRİLMİŞ BORÇLAR

Kamuya olan vergi ve benzeri borçlardan vadesinde ödenmeyip ertelenmiş veya taksite bağlanmış olup, bir yıldan daha uzun bir sürede ödenecek olan kısmının izlendiği hesaptır.

İşleyişi :

- Bir yıldan uzun vadeli kamuya olan ertelenmiş veya taksitlendirilmiş borçlar ile "368. Vadesi Geçmiş Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler Hesabı"ndan vadeleri bir yılı aşan borçlar hesaba alacak; vadesi bir yılın altına düşenler kısa vadeli yabancı kaynaklarda yer alan ilgili hesaplara aktarılmak suretiyle bu hesaba borç kaydedilir.

14.05.2010 Uzun Vad.Yab.Kaynaklar Beta 1 Sürümü / www.ferhatsayim.net / Teknik Destek: www.akademikarge.com.tr 38

44. ALINAN AVANSLAR

- Satış sözleşmeleri ve diğer nedenlerle alınan ve vadeleri bir yılı aşan avanslar bu bölüm kapsamına girer.

440. ALINAN SİPARİŞ AVANSLARI

449. ALINAN DİĞER AVANSLAR

440. ALINAN SİPARİŞ AVANSLARI

- İşletmenin satış sözleşmesine dayanarak mal ve hizmetin tesliminden önce tahsil ettiği bir yılı aşan avansların izlendiği hesaptır.

İşleyişi :

- Alıcılardan alınan avanslar bu hesaba alacak, vadesi bir yılın altına düşenler "340. Alınan Sipariş Avansları Hesabı"na aktarılmak suretiyle bu hesaba borç kaydedilir.

ÖRNEK

- İşletme müşteri Ali Yener' den gelen uzun vadeli 240.000 TL lik sipariş için 60.000 TL avans almıştır.

100 KASA	60.000	
440 ALINAN SİPARİŞ AVANSLARI		60.000

449 ALINAN DİĞER AVANSLAR

Yukarıda açıklanan avanslar dışında, işletmenin aldığı her türlü uzun vadeli avansların izlendiği hesaptır.

İşleyişi :

- Alınan avanslar bu hesabın alacağına, vadesi bir yılın altına düşenler "349. Alınan Diğer Avanslar Hesabı"na aktarılmak suretiyle bu hesaba borç kaydedilir.

ÖRNEK

- Mal ve hizmet teslimi dışında kalan, vadesi 1 yılı aşan bir hizmet için 15.000 TL avans alınmıştır. Tutar işletmenin banka hesabına yatırılmıştır.

102 BANKALAR	15.000	
449 ALINAN DİĞER AVANSLAR		15.000

47. BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI

- Bilanço tarihinde belirgin olarak ortaya çıkan ancak tutarının ne olacağı kesin olarak bilinmeyen veya tutarı bilinmekle birlikte ne zaman tahakkuk edeceği bilinmeyen uzun vadeli borçlar veya giderler için ayrılan karşılıkların izlendiği hesap grubudur.
- Bu grupta yer alan karşılık hesapları aktifi düzenleyici nitelikte değildir.

472. KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI

479. DİĞER BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI

472 KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI

- Belirlenecek esaslar çerçevesinde ayrılacak kıdem tazminatı karşılıkları bu hesap kaleminde gösterilir.

İşleyişi :

- Hesaplanan kıdem tazminatı karşılık tutarları ilgili gider hesaplarına borç bu hesaba alacak kaydedilir.

ÖRNEK

C anonim ortaklığının 31.12.1999 dönem sonunda ilgili mevzuata uygun olarak hesaplamış olduğu kıdem tazminatı karşılık tutarı 1.500.000 TL dir. (bu tutarın 1.200.000 TL' lik kısmı genel yönetim, 300.000 TL' lik kısmı pazarlama personeli ile ilgilidir.

1	760 PAZAR. SATIŞ VE DAĞ. GİDER	300.000	
	770 GENEL YÖNETİM GİDERLERİ	1.200.000	
	472 KIDEM TAZMİNATI KARŞI.		1.500.000
	Kıdem tazminatına karşılık ayrılması		

479 DİĞER BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI

Uzun vadeli diğer borç ve gider karşılıklarının izlendiği hesaptır.

İşleyişi :

- Diğer borç ve gider karşılıkları doğduğunda bu hesaba alacak, ilgili gider gruplarına borç kaydedilir. İzleyen dönemde ödenmesi beklenen borç ve gider karşılık tutarları bu hesabın borcuna, "379. Diğer Borç ve Gider Karşılıkları Hesabı"nın alacağına kaydedilir.

ÖRNEK

1- A firmasına 1.000.000 TL' lik tutar için kefil olmuş olan işletmemiz, kefil olduğu borcu ödemek zorunda kalmıştır. Bu nedenle 1.000.000 TL niñ A firması tarafından işletmemize geri ödenmesi talep edilmiştir. İşletmemiz söz konusu tutarın yeterli mal varlığına sahip olan esas borçludan talep edilmesi istemiyle ilgili mahkeme nezdine itirazda bulunmuştur. Hukuk servisinin görüşüne göre bu davanın sonuçlanma süresi 1,5 yıl, riski ise %50 dir.

1	689 Diğ. OLAĞAN DIŞI GİD. VE ZARAR.	500.000	
	479 Diğ. BORÇ VE GİD. KARŞ		500.000
	İşletme aleyhine açılan dava riski için karşılık ayrılması		

ÖRNEK

- 2) Çevrenin kirletilmesine neden olması iddiasıyla işletme aleyhine 5.000.000 TL' lik dava açılmış, ilgili uzmanlarca yapılan makul tahminlere göre bu davanın sonuçlanma süresi 2 yıl, riski %40 olarak tespit edilmiştir.

2	689 DİĞ.OLAĞAN DIŞI GİD. VE ZARAR. 479 DİĞ. BORÇ VE GİD. KARŞ	2.000.000	2.000.000
	İşl. aleyhine açılan dava riski için karşılık ayrıl.		

48. GELECEK YILLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI

- Bilançonun çıkarıldığı dönemi izleyen yıldan daha sonraki bilanço dönemlerine ait peşin tahsil olunan gelirler ile faaliyet dönemine ait olup da gelecek bilanço dönemlerinde ödenecek giderlerden oluşur.

481. GİDER TAHAKKUKLARI

480. GELECEK YILLARA AİT GELİRLER

480 GELECEK YILLARA AİT GELİRLER

- Gelecek bilanço dönemlerine ait peşin tahsil olunan gelirlerin bir yıldan uzun süreye ait kısımlarının izlendiği hesaptır.

İşleyişi :

- Peşin tahsil olunan gelirler bu hesabın alacağına kaydedilir. Kısa vadeli nitelik kazanan gelirler bu hesabın borcu mukabili "380. Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabı"na aktarılır.

ÖRNEK

- İşletme 15 Aralık 2006'da 2 yıllığına kiraladığı gayrimenkulü için aylık 200 TL olmak üzere bir yıllık kira tutarını peşin tahsil etmiş, 2.sene kira tutarı için ise 200 TL'lik 12 adet bono almıştır.

1	100 KASA	2.400	
	221 ALACAK SENETLERİ	2.400	
	380 GELECEKAYLARA AİT GİDERLER		2.400
	480 GELECEKYILLARA AİT GELİRLER		2.400

481 GİDER TAHAKKUKLARI

Gelecek yıllarda ödenmesi yapılacak ve kesinlikle belgeye dayalı gider tahakkuklarının izlendiği hesaptır.

İşleyişi :

- Yapılan tahakkuklar ilgili gider ve zarar hesapları mukabili bu hesaba alacak, vadesi bir yılın altına düşenler "381. Gider Tahakkukları Hesabı"na aktarılarak bu hesaba borç kaydedilir.

ÖRNEK

İşletmenin 18 aylık 300.000 TL' lik banka kredi borcuna karşılık aylık 10.000 TL kredi faizi tahakkuk ettirilmiştir.

Dönem içi ve dönem sonu kayıtları şöyledir.

1	780 FİNANSMAN GİDERLERİ	10.000	
	481 GİDER TAHAKKUKLARI		10.000

Vade sonunda

2	780 FİNANSMAN GİDERLERİ	300.000	
	481 GİDER TAHAKKUKLARI	180.000	
	400 BANKA KREDİLERİ		480.000
	Vade sonunda toplam kredinin kaydı		

49. DİĞER UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR

- Özellikle kendi bölümlerinde tanımlanmamış olan diğer uzun vadeli yabancı kaynaklar bu grupta yer alır.

492. GELECEK YILLARA ERTELENEN VEYA TERKİN EDİLEN KDV

493. TESİSE KATILMA PAYLARI

499. DİĞER ÇEŞİTLİ UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR

492 GELECEK YILLARA **ERTELENEN VEYA TERKİN EDİLEN** **KDV**

- Bu hesap, teşvikli yatırım mallarının ithalinde ödenmesi gerektiği halde ödenmeyip, gelecek bilanço devrelerine kadar tecil olunan katma değer vergisinin kaydedildiği ve izlendiği hesaptır.

İşleyişi :

- Bu hesap bilanço döneminde "392. Diğer Katma Değer Vergisi Hesabı"yla ilişkilendirilmek suretiyle kullanılır ve bu hesap gibi işlem görür.

ÖRNEK

- Bir anonim ortaklık tarafından, yurt dışından ithal edilen ve teşvikli yatırım malları kapsamında olan bir teçhizat maliyetini oluşturan 150.000 TL nakden ödenmiş ve % 17 KDV' si 2 yıl süre ile ertelenmiştir.

1	253 TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR	150.000	
	292 DİĞER KDV	25.500	
	100 KASA		150.000
	492 GEL. YIL. ERTELENEN VEYA TERKİN EDİLECEK KDV		25.500
	Teşvikli yatırım kapsamındaki makine bedelinin nakden ödenmesi ve KDV' nin 2 yıl süre ile ertelenmesi		

14.05.2010 Uzun Vad.Yab.Kaynaklar Beta 1 Sürümü / www.ferhatsayim.net / Teknik Destek: www.akademikarge.com.tr 57

493 TESİSE KATILMA PAYLARI

- İşletmeye ait tesislerden yararlanmak amacıyla üçüncü kişilerin, tesis bedellerine katılma paylarının kayıt ve izlendiği hesaptır.

İşleyişi :

- Katılma paylarının tahsilinde bu hesaba alacak, tesisin ömrü süresine göre belirlenecek itfa tutarları "649. Faaliyetle İlgili Diğer Gelir ve Kârlar Hesabı"na alınarak bu hesaba borç kaydedilir.

ÖRNEK

Ortaklığın sahibi olduğu tesislerden yararlanmak isteyen bir firmadan tesis giderlerine katılma payı olarak 9.000.000 TL tahsil edilmiştir. (tesisin ömrü- kullanma süresi- 20 yıl olarak belirlenmiştir).

2/a	100 KASA 493 TESİSE KATILMA PAYLARI Tesis giderlerine katılma payı olarak yapılacak tahsilat	9.000.000	9.000.000
2/b	493 TESİSE KATILMA PAYLARI 649 DİĞER OLAĞAN GELİR VE KÂRLAR Tesis katılma paylarına ait ilk dönemle ilgili itfa tutarının ilgili gelir hesabına alınması 9.000.000 : 20 = 450.000	450.000	450.000

499 DİĞER ÇEŞİTLİ UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR

Yukarıda sayılanların dışında kalan diğer çeşitli yabancı kaynakların izlendiği hesaptır.

İşleyişi :

- Tahakkuk eden tutarlar bu hesaba alacak, vadesi bir yılın altına düşenler, "399. Diğer Çeşitli Yabancı Kaynaklar Hesabı"na aktarılarak borç kaydedilir.